

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Вченої ради

УДУ імені Михайла Драгоманова

«30» березня 2023 р.

Протокол № 4

Проректор з наукової роботи

професор Григорій ТОРБІН

РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

СУЧАСНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ НАВЧАННЯ
(назва дисципліни)

Освітньо-наукової програми доктор філософії PhD
(назва освітнього рівня)

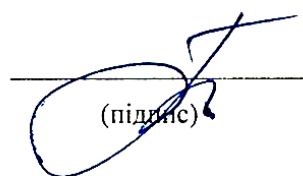
галузі знань **01 Освіта/Педагогіка**
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності **011 Освітні, педагогічні науки**
(код і назва спеціальності)

Розробник програми:

Матвієнко О.В. – доктор педагогічних наук, професор.

Гарант освітньо-наукової програми Матвієнко О.В.
(підпис)

Завідуюча відділом аспірантури Боднар К.А.
(підпис)

І. Опис дисципліни
Шифр дисципліни СВ15

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань (шифр, назва) 01 Освіта/Педагогіка	Кількість кредитів – 3 кредити ЄКТС		Методи навчання лекції з використанням мультимедійних презентацій, проблемні ситуації, аналітичні завдання.
Спеціальність (код, назва) 011 Освітні, педагогічні науки	Загальна кількість годин 90		
	<i>Денна</i>	<i>Заочна (вечірня)</i>	
Освітній рівень (доктора філософії) доктор філософії PhD	Лекції:		
	20	20	
Нормативна/вибіркова	Семінарські (практичні) заняття:		
	20	20	
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 3-ий	Лабораторні заняття:		Форми поточного контролю модульні контрольні роботи, колоквіум, тестовий контроль.
	-		
Семестр V	Індивідуальна робота:		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 2 год - самостійна робота: 10 год.	Самостійна робота:		
	50	50	
Мова навчання -	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС: 40/50		Форма підсумкового контролю Залік
	українська	40/50	

Навчальний курс «Сучасні аспекти розвитку теорії навчання» забезпечує формування у аспірантів спеціальності *011 Освітні, педагогічні науки* науково-педагогічного світогляду, мислення й свідомості як майбутніх науково-педагогічних кадрів сучасної вищої освіти, здатних до самостійного здійснення наукових досліджень з актуальних проблем теорії навчання, технологій та способів організації освітнього процесу, моніторингу якості управління навчальним процесом.

Предмет вивчення навчальної дисципліни – методологічні, концептуальні засади сучасного стану розвитку теорії навчання.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальний матеріал курсу спирається на базові положення філософії, загальної педагогіки, історії педагогіки, дидактики фахових методик викладання тощо.

Метою навчальної дисципліни є підготовка аспірантів до орієнтування у різноманітності концепцій, результатів та шляхів реалізації сучасних методів навчання, їх критичного аналізу та впровадження кращих психолого-педагогічних технологій сучасної теорії навчання в освітню діяльність закладів освіти.

Завдання навчальної дисципліни вивчення аспірантами курсу визначаються вимогами освітньо-кваліфікаційної характеристики аспіранта, а також специфікою майбутньої наукової діяльності й полягають у наступному:

- формування обізнаності щодо нових напрямів сучасної теорії навчання;
- залучення аспірантів до наукових психолого-педагогічних цінностей, виховання інтересу до визначеного напрямку діяльності;
- ознайомлення з особливостями розвитку сучасної теорії навчання в Україні та світі тощо.

II. Основні результати навчання та компетентності, які їх формують

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<p>ПРН 1_ Здатність до критичного мислення, розуміння широкого кола філософсько-світоглядних питань, використання набутого особистісно-професійного досвіду для вирішення наукових та фахових завдань; аналізу міждисциплінарних явищ та процесів; реалізації власного аксіологічного та наукового потенціалу</p>	<p>Інтегральна Здатність здійснювати науковий аналіз педагогічних явищ і процесів, створювати нові знання та висувати інноваційні ідеї, що відповідають сучасним освітнім трендам, спроможність до наукового пошуку, організації й проведення наукових досліджень, практичної інтерпретації та впровадження його основних результатів.</p> <p>ЗК 2_Методологічна Здатність до розуміння сучасної методології освіти; здатність до застосування методів наукового пізнання; проведення науково-дослідної діяльності; розробка та впровадження дослідницьких проєктів, «start-up»; методологічно та технологічно грамотно здійснювати наукове дослідження, інтерпретувати його результати; ефективно висвітлювати, поширювати знання щодо наукових досліджень та інновацій.</p> <p>ФЗК 1_Педагогічна Здатність оперувати науковою термінологією педагогічної науки та вибудовувати ієрархію наукових понять за рівнями їх узагальнення; розуміти системність, взаємозв'язок та цілісність різних педагогічних явищ і процесів, багатогранність практичної спрямованості педагогіки; орієнтуватися у сучасній нормативно-правовій базі розвитку освіти, тенденціях освітньої політики в Україні розглядати педагогічні явища, розвиток освіти та науки у їх історичній ретроспективі; застосовувати компаративний аналіз щодо вивчення педагогічних проблем у зарубіжному та вітчизняному контекстах; узагальнювати інноваційний педагогічний досвід у власному науковому дослідженні.</p>
2.	<p>ПРН 12_ Володіння сучасними методами викладання фахових дисциплін з освітніх, педагогічних наук у вищій школі, а також демонстрація здатності раціонально та науково обгрунтовано організувати самостійну роботу студентів.</p>	

3.	<p>ПРН 14_ Здатність застосовувати сучасні педагогічні технології у неперервній педагогічній освіті; розробляти науково-методичний супровід професійної підготовки майбутніх фахівців</p>	<p>ФСК 1_ Здатність до різних видів історико-педагогічного аналізу (історико-логічний, компаративний, ретроспективний); опрацьовувати джерельну базу дослідження; адаптувати та застосовувати ідеї видатних педагогів у сучасну педагогічну практику; використовувати цивілізаційних підхід до осмислення історико-педагогічних явищ і процесів.</p>
4.	<p>ПРН 20_ Демонструвати навички особистісної і професійної самоактуалізації, задоволення індивідуальних і соціальних потреб; діяти та виконувати суспільно значущі завдання та сприяти особистісному саморозвитку в конкретних культурно-історичних умовах; дбайливо ставитись до історичної спадщини, культурних традицій, сприймати соціальні і культурні відмінності у суспільстві.</p>	<p>ФСК 6_ Здатність впроваджувати інноваційні технології в освітній процес педагогічних закладів вищої освіти; ефективно використовувати педагогічні знання, уміння, оновлені методики, інтерактивні методи, ІКТ для розв'язання проблеми подолання антиінноваційних бар'єрів у професійній діяльності та вдосконалення якості вищої освіти.</p>

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредитів ЄКТС 90 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин									
		денна форма					заочна форма				
		Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
Змістовий модуль I. Організаційні засади розвитку теорії навчання											
1.	<i>Розвиток теорії навчання в Україні та світі</i>	6	4	2	-	5	6	4	2	-	5
2.	<i>Соціально-історичні характеристики і тенденції розвитку теорії навчання в Україні</i>	6	2	4	-	10	6	2	4	-	10
	Разом за модуль I:	12	6	6		15	12	6	6		15
Змістовий модуль II. Характеристика сучасних напрямів та досягнень в галузі теорії навчання											
3.	<i>Методологічні і теоретичні проблеми досліджень у теорії навчання</i>	4	2	2	-	5	4	2	2	-	5
4.	<i>Характеристика провідних дидактичних парадигм</i>	4	2	2	-	5	4	2	2	-	5
5.	<i>Компетентнісний підхід як нова основна парадигма вищої освіти України</i>	4	2	2	-	5	4	2	2	-	5
	Разом за модуль II:	12	6	6	-	15	12	6	6	-	15
Змістовий модуль III Специфіка організації процесу навчання у вищій школі											
6.	<i>Сучасні технології навчання у вищій школі</i>	16	8	8	-	20	16	8	8	-	20
	Разом за модуль III:	16	8	8	-	20	16	8	8	-	20
	Разом:	40	20	20		50	40	20	20		50

№ з/п	4.1. Назва модулів, тем та їхній зміст	К-сть годин	
		Всього	У т.ч. лекцій
1.	Змістовий модуль I. Організаційні засади розвитку теорії навчання	27	6
1.1.	<p><i>Розвиток теорії навчання в Україні та світі</i></p> <p><i>Зміст теми</i> Провідні підходи до визначення теорії навчання як науки. Розвиток теорії навчання і дидактики відповідно до викликів глобалізованого світу. Розширення предметно-практичного та інформаційного поля теорії навчання в контексті сучасних соціальних потреб та освітніх викликів. Дисциплінарні, міждисциплінарні, мультидисциплінарні дослідження в галузі теорії навчання.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i> 1. Василюк А. Сучасні освітні системи: навч. посібник / А. Василюк, Р. Пахоцінський, Н. Яковець. - Ніжин, 2002. - 139 с. 2. Вища освіта України і Болонський процес: навчальний посібник / за редакцією В. Г. Кременя. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2004. - 384 с.</p>	11	4
1.2.	<p><i>Соціально-історичні характеристики і тенденції розвитку теорії навчання в Україні</i></p> <p><i>Зміст теми</i> Роль теорії навчання в сучасному українському суспільстві, її зв'язок з виробництвом. Історичні етапи розвитку теорії навчання в Україні і світі. Пріоритетні напрями розвитку теорії навчання в Україні у XXI ст.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> 1. Адаменко О. В., Курило В. С. Особливості і тенденції розвитку педагогічної науки в Україні у другій половині XX століття // Рідна школа. - 2012, № 4-5 (квітень- травень) - С. 39-43.</p>	16	2

<p>2. 2.1.</p>	<p>Змістовий модуль II. Характеристика сучасних напрямів та досягнень в галузі теорії навчання</p> <p><i>Методологічні і теоретичні проблеми досліджень у теорії навчання</i> <i>Зміст теми</i> Розвиток формальної, неформальної та інформальної освіти у різних країнах і регіонах світу. Забезпечення якості освіти і рівного доступу до освіти в освітніх системах світу. Тенденції розвитку європейського простору професійної освіти і підготовки, європейського простору вищої освіти та європейського дослідницького простору. Тенденції розвитку педагогічної освіти у зарубіжних країнах. Міжкультурна освіта для гармонізації полікультурного середовища. Нормативно-правове забезпечення розвитку освіти в країнах ЄС.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i> 1. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. - К.: «Академвидав», 2006. - 352 с.</p>	<p>27 11</p>	<p>6 2</p>
<p>2.2</p>	<p><i>Характеристика провідних дидактичних парадигм</i> <i>Зміст теми</i> Теоретико-методологічні засади результатної парадигми, компетентнісного підходу та концепції вимірюваної якості в освіті. Демократизація та децентралізація системи вищої освіти: автономія та академічні свободи. Методологічна стратегія полікультурної освіти доби постмодернізму у вищій освіті.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i> 1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи: навч.-метод. посіб. К.: Кондор, 2008. 272 с. 2. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика: навчальний посібник. Рівне: Овід, 2012. 352 с. 3. Хрестоматія з педагогіки вищої школи / за заг. ред. В. І. Лозової. Х.: Віровець А. П. "Апостроф", 2011. 408 с.</p>	<p>11</p>	<p>2</p>

<p>2.3</p>	<p><i>Компетентнісний підхід як нова основна парадигма вищої освіти України</i></p> <p><i>Зміст теми</i></p> <p>Компетентнісна парадигма в сучасній вищій професійній освіті. Педагогічна компетентність викладача закладу вищої освіти.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <p>1. Професійна педагогічна освіта: становлення і розвиток педагогічного знання: монографія /за ред. проф. О. А. Дубасенюк. - Житомир: Вид-во Ж ДУ ім. І. Франка, 2014. - 443 с.</p> <p>2. Чернілевський Д. В., Томчук М. І. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібник. - Вінниця: «Україна», 2006. 402 с.</p>	<p>11</p>	<p>2</p>
<p>3.</p>	<p>Змістовий модуль III. Специфіка організації процесу навчання у вищій школі</p>	<p>36</p>	<p>8</p>
<p>3.1.</p>	<p><i>Сучасні технології навчання у вищій школі</i></p> <p><i>Зміст теми</i></p> <p>Поняття технології і виду навчання. Характеристика технологій диференційованого, проблемного, активного, інтерактивного, евристичного, модульного навчання. Ігрові технології навчання. Інформаційні технології навчання. Особистісно орієнтований, компетентнісний, андрагогічний та контекстний підходи як концептуальна основа сучасних технологій навчання у вищій школі.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <p>1. Барановська Л. В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посіб. К.: НАУ, 2015. 240 с.</p> <p>2. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: навч. посіб. К.: Вища шк., 2005. 239 с.</p> <p>3. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. К.: "Академвидав", 2006. 352 с.</p>	<p>36</p>	<p>8</p>

4.2. Плани семінарських та практичних занять

4.2.1. Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальна характеристика сучасних напрямів досліджень в галузі теорії навчання	2
2.	Узагальнення доробків українських учених щодо соціально-історичних характеристик розвитку теорії навчання в Україні	4
3.	Методологічні і теоретичні проблеми досліджень у теорії навчання	2
4.	Нормативно-правові документи, що регламентують педагогічну діяльність працівників вищої освіти на основі провідних дидактичних парадигм	2
5.	Європейський досвід запровадження компетентнісного підходу у теорії навчання	2
6.	Сучасні технології навчання у вищій школі	8
Разом		20

Семінарське заняття 1.

Загальна характеристика сучасних напрямів досліджень в галузі теорії навчання (2 год.)

План

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Основна тематика докторських досліджень в галузі теорії навчання.
2. Основна тематика кандидатських досліджень в галузі теорії навчання.
3. Класифікації сучасних концепцій теорії навчання в світовій практиці.
4. Класифікації сучасних концепцій теорії навчання в Україні.

II. Практична частина.

5. *Робота в парах:* виготовлення стендової доповіді щодо основної тематики докторських та кандидатських досліджень в галузі теорії навчання.

III. Рефлексія

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні

1. <http://www.mon.gov.ua/>– Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України;
2. <http://nbuv.gov.ua/>– Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;
3. <http://www.osvita.org.ua/>– Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном.

Допоміжні

1. Прокопенко І. Ф. Педагогічні технології в підготовці вчителів: навчальний посібник. 3-є вид., допов. і переробл. – Харків: ХНПУ, 2018. – 457 с.

Семінарські заняття 2-3.

Узагальнення доробків українських учених щодо соціально-історичних характеристик розвитку теорії навчання в Україні (4 год.)

План

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Вища школа в XVI – XVIII століттях.
2. Вища школа в XIX – на початку XX століття.
3. Вища школа в Україні (1917–1991 роки).
4. Сучасна парадигма освіти в Україні.

II. Практична частина.

1. *Робота в парах*: скласти короткий термінологічний словник щодо соціально-історичних характеристик розвитку теорії навчання.

III. Рефлексія

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія [підруч. для студентів, аспірантів та мол. викладачів вищ. навч. закл.]. К.: Либідь, 1998. 558 с.
2. Бондар В. І. Дидактика: підручник. К.: Либідь, 2005. 264 с.
3. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
4. Хрестоматія з педагогіки вищої школи: навчальний посібник / [уклад.: В. І. Лозова, А. В. Троцько, О. М. Іонова, С. Т. Золотухіна; за заг. ред. В. І. Лозової]. Х.: Віровець А. П. «Апостроф», 2011. 408 с.

Допоміжні

1. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. [2-е видання, доповнене] К.: «Академвидав», 2014. 456 с.

Семінарське заняття 4.

Методологічні і теоретичні проблеми досліджень у теорії навчання (2 год.)

План

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Поняття про методи навчання і підходи до їх класифікації.
2. Характеристика методів навчання за джерелами набуття знань.
3. Методи навчання в залежності від характеру пізнавальної діяльності.
4. Прийоми для здійснення студентами самостійної роботи.

II. Практична частина.

Робота в парах: ІНДЗ з однієї із тем:

1. «Сучасний стан і перспективи розвитку вищої/професійної освіти в Україні /зарубіжній країні» (за профілем спеціальності);
2. «Інновації в системі вищої професійної освіти» (за профілем спеціальності).
3. Теорія і практика підготовки аспірантів в Україні / докторів філософії в зарубіжних країнах (згідно фаху).

III. Рефлексія

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. 2-ге вид., доповн. К.: Академвидав, 2012. 352 с.
2. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи. К.: Знання, 2005. 486 с.
Допоміжні
1. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. [2-е видання, доповнене] К.: «Академвидав», 2014. 456 с.

Семінарське заняття 5.

Нормативно-правові документи, що регламентують педагогічну діяльність працівників вищої освіти на основі провідних дидактичних парадигм (2 год.)

План

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Закон України «Про освіту»
2. Закон України «Про вищу освіту».
3. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні»
4. Розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання.

II. Практична частина.

Робота в парах: Вивчення нормативно-правових документів. Аналіз рівнів Національної рамки кваліфікацій згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>

III. Рефлексія

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні

1. Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання / пер. з англ. Національного експерта з реформування вищої освіти Програми Еразмус+, д-ра техн. наук, проф. Ю. М. Рашкевича. Київ: ТОВ «Поліграф плюс», 2016. 80 с.

Допоміжні

1. www.mon.gov.ua (МОН України)

Семінарське заняття 6.

Європейський досвід запровадження компетентнісного підходу у теорії навчання (2 год.)

План

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Визначення поняття «компетенція» та «компетентність».
2. Характеристика поняття «компетентність» у вітчизняній та європейській педагогічній думці.
3. Визначення та сфера застосування ключових компетентностей в освітніх системах Європи.

4. Підтримка розвитку ключових компетентностей: національні стратегії просування ключових компетентностей в країнах Європейського Союзу; приклади національних стратегій компетентнісного навчання.
5. Впровадження компетентнісного підходу в навчальних програмах.

II. Практична частина.

6. *Робота в парах*: створення ментальної карти щодо особливостей впровадження компетентнісного підходу в освітніх системах різних країнах Європи (на вибір).

III. Рефлексія

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні

1. Овчарук О. Компетентності як ключ оновлення змісту освіти // Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. К.: К.І.С., 2003. С. 13-42.

Допоміжні

1. A Curriculum for Excellence: The Curriculum Review Group. – Edinburgh: Scottish Executive, 2004. 18 p.

Семінарські заняття 7-10. Сучасні технології навчання у вищій школі (8 год.)

План

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Технології традиційного та проблемного навчання.
2. Технології дослідницького (евристичного) навчання та розвитку критичного мислення.
3. Модульні технології як відкриті системи навчання.
4. Технології дистанційного навчання у вищій школі.

II. Практична частина.

5. *Робота в парах*: Моделювання заняття зі студентами на засадах компетентнісного підходу з використанням однієї зі сучасних технологій навчання у вищій школі.

III. Рефлексія

Рекомендовані інформаційні джерела

Основні

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія [підруч. для студентів, аспірантів та мол. викладачів вищ. навч. закл.]. К.: Либідь, 1998. 558 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.

Допоміжні

1. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. [2-е видання, доповнене] К.: «Академвидав», 2014. 456 с.

4.3. Організація самостійної роботи студентів та критерії її оцінювання

№	Зміст завдань самостійної роботи та форми звітності	Критерії оцінювання		Бали
ЗМ1 15 год.	Скласти словник основних понять до кожної теми навчального курсу, оформити у вигляді глосарію.	своєчасність виконання завдання,	2	10
		повний обсяг виконання завдання	2	
		якість виконання	2	
		креативний підхід	2	
		кількість визначень (щонайменше 20 понять)	2	
ЗМ2. 15 год.	1. Підготувати анотацію на 1 автореферат кандидатської дисертації . 2. Написати рецензію на 1 фахову статтю з проблеми теорії навчання в галузі вищої освіти .	своєчасність виконання завдання	2	10
		відповідність теми та змісту	2	
		якість виконання;	3	
		повний обсяг виконання	1	
		правильність оформлення анотації та рецензії	2	
ЗМ3 20 год.	Розробити схематизований конспект міні-лекції та мультимедійну презентацію за однією із тем навчального курсу (за вибором).	своєчасність виконання завдання	2	15
		якість виконання	10	
		посилання на використані інформаційні джерела	2	
		кількість слайдів не перевищує 15	1	
Максимальна кількість балів				35

Рекомендовані інформаційні джерела: див. п. VII.

V. Контроль якості знань

- ✓ *Політика щодо дедлайнів та перескладання.* Роботи, які здано з порушенням термінів без поважних причин, буде оцінено на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модуля відбувається за наявності поважних причин.
- ✓ *Політика щодо академічної доброчесності.* Письмові роботи викладач перевіряє на наявність плагіату і допускає до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час модульних робіт та екзаменів заборонено (у т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн- тестування (наприклад, у програмі MOODLE).
- ✓ *Політика щодо відвідування.* Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проекту) навчання може відбуватися в онлайн-формі за погодженням із керівником курсу.

5.1. Форми і методи поточного контролю

Контроль успішності та визначення рівня навчальних досягнень аспірантів проводиться відповідно до навчально–методичної карти дисципліни.

Формами поточного контролю є методи усної (опитування) та письмової перевірки (конспекти, тестові завдання, моделі, стендові доповіді, презентації).

Тематичний контроль – написання тестових контрольних робіт по завершенню вивчення навчального матеріалу певного модуля.

5.1.1. Завдання для поточного контролю:

1. Теорія навчання як наука і навчальна дисципліна.
2. Форми й методи навчання у вищій школі. Види та прийоми активізації навчального процесу у закладах вищої освіти.
3. Технології традиційного та проблемного навчання.
4. Технології особистісно-орієнтованого та розвивального навчання у закладах вищої освіти.
5. Технології дослідницького (евристичного) навчання у вищій школі.
6. Імітаційні технології навчання.
7. Технологія розвитку критичного мислення.
8. Модульні технології як відкриті системи навчання.
9. Технології інформаційного та програмованого навчання.
10. Технології дистанційного навчання у вищій школі.

5.1.2. Тематичний контроль

Зразок модульної контрольної роботи:

Модульна контрольна робота № 1.

1. Компетентнісний підхід це –
2. Ключовими компетентностями є –
3. Скільки ключових компетентностей визначають Європейські еталонні рамки?
А) 7;
Б) 8;
В) 9;
Г) 10.
4. Про яку ключову компетентність йде мова: «здатність особистості продуктивно співпрацювати з різними партнерами у групі та команді, виконувати різні ролі та функції у колективі»
А) громадянська;
Б) соціальна;
В) комунікативна;
Г) дослідницька.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання

«Стан і перспективи розвитку вищої/професійної освіти в Україні/зарубіжних країнах» (країна закордоння за вибором)

Концептуальний апарат дослідження (вступ)	Теоретична частина (виклад провідних положень)	Емпірична частина (статистика)	Захист проекту	Кількість годин
5	10	4	1	20

5.2. Форми і методи підсумкового контролю

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку із врахуванням поточного та тематичного оцінювання, а також виконання усіх видів самостійної роботи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
65-69	D	
60-64	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VI. Навчально-методична карта дисципліни

Всього., лекції 20 год., семінарські 20 год., самостійна робота 50 год., форма контролю - залік

Модулі	Змістовий модуль I. Організаційні засади розвитку теорії навчання		Змістовий модуль II. Характеристика сучасних напрямів та досягнень в галузі теорії навчання	Змістовий модуль III. Специфіка організації процесу навчання у вищій школі
Теми лекцій	Розвиток теорії навчання в Україні та світі	Соціально-історичні характеристики і тенденції розвитку теорії навчання в Україні	Методологічні і теоретичні проблеми досліджень у теорії навчання	Сучасні технології навчання у вищій школі
Теми семінарських занять	- Загальна характеристика сучасних напрямів досліджень в галузі теорії навчання 5 б	Узагальнення доробків українських учених щодо соціально-історичних характеристик розвитку теорії навчання в Україні 5 б	1. Сучасна парадигма освіти в Україні. 9 б. 2. Короткий термінологічний словник щодо соціально-історичних характеристик розвитку теорії навчання 9 б.	1. Технології традиційного й проблемного навчання. 5 б. 2. Технології дослідницького (евристичного) навчання та розвитку критичного мислення. – 5 б. 3. Модульні технології як відкриті системи навчання 5 б. 4. Технології дистанційного навчання у вищій школі. 5 б.
Самост. робота	Опрацювання першоджерел, підготовка аналітичного огляду 10 б		Опрацювання першоджерел, термінологічний словник 10 б	Опрацювання першоджерел, моделювання заняття 15 б
Види контролю	Модульний контроль 10 б.		Модульний контроль 10 б.	Модульний контроль, конспект заняття 10 б.
ЗАЛІК – 100 балів				

Основні

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи: навч.-метод. посіб. К.: Кондор, 2008. 272 с.
2. Барановська Л. В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посіб. К.: НАУ, 2015. 240 с.
3. Бондар В. І. Дидактика: підручник. К.: Либідь, 2005. 264 с.
4. Василюк А. Сучасні освітні системи: навч. посібник / А. Василюк, Р. Пахоцінський, Н. Яковець. - Ніжин, 2002. - 139 с.
5. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
6. Вища освіта України і Болонський процес: навчальний посібник / за редакцією В. Г. Кременя. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2004. - 384 с.
7. Дичківська І.М. «Інноваційні педагогічні технології» / [Електронний ресурс] -http://pidruchniki.com/17190512/pedagogika/vidi_pedagogichnih_tehnologiy.
8. Кудіна В.В., Соловей М.І., Спіцин Є.С. Педагогіка вищої школи / В.В. Кудіна, М.І. Соловей, Є.С. Спіцин. - К.: Ленвіт, 2007.
9. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи. К.: Знання, 2005. 486 с.
10. Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання / пер. з англ. Національного експерта з реформування вищої освіти Програми Еразмус+, д-ра техн. наук, проф. Ю.М. Рашкевича. Київ: ТОВ «Поліграф плюс», 2016. 80 с.
11. Мороз О. Г. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. /О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко; за заг. ред. О. Г. Мороза. - К.: НПУ, 2003. - 267 с
12. Овчарук О. Компетентності як ключ оновлення змісту освіти // Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. К.: К.І.С., 2003. С. 13-42.
13. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / З. Н. Курлянд, О.С. Цокур та ін. ; за ред. З. Н. Курлянд. - 3-є вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2007. - 495 с.
14. Прокопенко І. Ф. Педагогічні технології в підготовці вчителів: навчальний посібник. 3-є вид., допов. і переробл. - Харків: ХНПУ, 2018. - 457 с.
15. Професійна педагогічна освіта: становлення і розвиток педагогічного знання: монографія /за ред. проф. О. А. Дубасенюк. - Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. - 443 с.

16. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика: навчальний посібник. Рівне: Овід, 2012. 352 с.
17. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: навч. посіб. К.: Вища шк., 2005. 239 с.
18. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. - К.: Конкор, 2011. - 628 с.
19. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. - К.: «Академвидав», 2006. - 352 с.
20. Хрестоматія з педагогіки вищої школи / за заг. ред. В. І. Лозової. Х.: Віровець А. П. "Апостроф", 2011. 408 с.
21. Чернілевський Д. В., Томчук М. І. Педагогіка та психологія вищої школи: навч.посібник. - Вінниця: «Україна», 2006. 402 с.

Допоміжна

1. Адаменко О. В., Курило В. С. Особливості і тенденції розвитку педагогічної науки в Україні у другій половині ХХ століття // Рідна школа. - 2012, № 4-5 (квітень-травень) - С. 39-43.
2. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія [підруч. для студентів, аспірантів та мол. викладачів вищ. навч. закл.]. К.: Либідь, 1998. 558 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського:
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : <http://www.dnpb.gov.ua/>
3. Наукова бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова:
<http://lib.npu.edu.ua/>

VIII. Доповнення та зміни, внесені до робочої програми в 20__/20__ н.р.¹
